



གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་ལོ་ལྟེ་ཆེན་གྱི་ཆ་ལྟར་སྒྲུབ་སྤྱོད་
 ལག་ལེན་ཉེར་ལའོ་སྤྱོད་གསལ་བསྟེན་གསལ་

6

མི་ཚོས་མི་མིག་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟེ་ཆེན་ཁོང་།



图书在版编目(CIP)数据

四部医典大详解/措如才郎著. —成都:四川民族出版社, 2001. 10

ISBN7-5409-2534-5

I. 四... II. 措... III. ①藏医—古籍—解释—藏语②藏医—处方—汇编—藏语 IV. R291.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2001)第 072188 号

策划编辑:赵茂林

责任编辑:仁青才让(第一卷)

央青娜姆(第二卷)

泽仁扎西(第三卷)

扎 西(第四卷)

扎 西(第五卷(画册))

白玛次成(第六卷)

封面设计:嘎玛泽仁 马晓峰

技术设计:仁青 央娜 泽扎 扎西 白玛 马晓峰

R291.4(14)
5448

四部医典大详解

(1—6 卷)

措如才郎 著

出版发行:四川民族出版社(成都市盐道街3号)

印 刷:四川锦祝印务所

开 本:787mm×1092mm 1/16

印 张:259.5

字 数:2925.7千字

版 次:2001年10月第一版

印 次:2001年10月第一次印刷

印 数:0001~2000册

精装:ISBN7-5409-2534-5/R·24 定价:650.00元

平装:ISBN7-5409-2535-3/R·25 定价:550.00元

版权所有·违者必究

ཚུལ་སྐྱོག་འགན་འཁུར་བ། རིན་ཆེན་ཚེ་རིང་། (དེབ་དང་པོ།)
 དབྱུངས་ཅན་ལྷ་མོ། (དེབ་གཉིས་པ།)
 ཚེ་རིང་བཟླ་ཤིས། (དེབ་གསུམ་པ།)
 བཟླ་ཤིས། (དེབ་བཞི་པ།)
 བཟླ་ཤིས། (དེབ་ལྔ་པ།)
 བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་མཁུན། (དེབ་དྲུག་པ།)
 མདུན་ཤོག་འཆར་འགོད་བ། ཀམ་ཚེ་རིང་། བསམ་གཏན།

གསེར་རིག་རྒྱུད་བཞི་འབྲེལ་ཚེན།

(༡ ~ ༦)

ཁོ་ཏུ་ཚེ་རྣམ་གྱིས་བཅམས།

སི་ཁོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ནས་བཟུམ།

སི་ཁོན་ཅིན་གུའུ་པར་འདེབས་བཟོ་གུས་དཔར།

2001 ལོའི་ཟླ་བ་10 པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱོགས།

2001 ལོའི་ཟླ་བ་10 པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

པར་གྲངས་ཆ། 0001 ~ 2000

ཐུས་ལེགས་གྱི་དཔེ་ཉལ། ISBN7—5409—2534—5/R • 24 རིན་གོང་སྒྲིང་། 650.00

དགུས་མའི་དཔེ་ཉལ། ISBN7—5409—2535—3/R • 25 རིན་གོང་སྒྲིང་། 550.00

གསལ་བཤད།

༄༅། །རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཆ་ལག་གི་ཚུལ་དུ་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱིས་དེ་སྔོན་...
 ལྷག་ལེན་ཐེངས་མང་སྐབས་གྱི་ཚུང་བྱང་ཟིན་གྱིས་སྤྱོད་ལུས་ལག་ལེན་བལྟས་ཚོག་དུ་...
 བཀོད་པ། དདུལ་ཚུ་བཙུ་བཟུ་ཆེན་མོ་དང་། ལྷགས་ཁམས་ཐལ་བཟོ། རིན་ཆེན་རིལ་བུའི་...
 ལག་ལེན་ཟིན་གྱིས་དང་། དེང་གི་ཡུལ་དུས་དང་འཚམས་ཤིང་རྒྱུར་བཟོ་བའི་བ་མི་ཐམ་རིན་...
 པོ་ཆེའི་སྔོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚད་ཀན་རིན་པོ་ཆེས་གཏན་ལ་ཐབས་པ་དང་། དེ་མིན་མདོ་དབུས་...
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྗེ་ཐལ་མོ་ཆེས་ཚད་མར་འཛིན་པའི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བཟམས་པའི་...
 ཉེར་མཁོའི་སྤྱོད་དཔེ་དཀོན་གསུམ་ཁག་གཅིག་བཅས་ཀྱང་ད་ལམ་འདིར་སྤྱོད་པ་རྣམས་གྱིས་...
 ལྷ་འཚོལ་བའི་ཆེད་སྤྱོད་གཅིག་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ལོ།།

རྒྱུད་འགྲེལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུད་ནས།
 ༢༠༠༡ལོ་ཟླ་བ་ཚེས་ལ།

རྒྱུད་འབྲེལ་སྤྱིགས་བསྐྱིགས་ཚོགས་ཚུང་གི་མིང་ཐོ་

ཚོགས་གཙོ། ཉི་མ་ཚེ་རིང་།

ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ། བསོད་ནམས་འཚེ་མེད།

མིག་དམར།

ཁོང་མི། (མིང་རིམ་ཀ་མད་ལྟར་བསྐྱིགས་པ།)

བསྟན་པ་དར་བྱས།

གཡང་དགའ།

གཡང་མེར།

བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་།

四部医典大详解汇编人员名单

主 编：尼玛次仁

副主编：索朗其美 米 玛

成 员：(按藏文字母顺序排列)

登巴达吉 央 嘎

央 美 索朗次仁

དཀར་ ཆག

དང་པོ། དུལ་ཚུ་བཙོ་བུ་ཆེན་མོ་དང་། ལྷགས་ཁམས་ཐལ་བཟོ། རིན་ཆེན་རིལ་བུ་

ལག་གི་སྐྱོར་ཐབས་ལག་ལེན་བཅས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས།(1)

གཉིས་པ། ལྷན་སྐྱོར་བདུད་རྩི་ལྷོ་ལེ།(119)

གསུམ་པ། གསོ་བ་རིག་པའི་མན་ངག་ཀྱན་གྱི་གཅེས་བསྟུས་པན་བདེའི་སྐྱོང་པོ།(145)

བཞི་པ། གསོ་བ་ཡན་ལག་བཟུང་ལྷན་ཚུ་གཏེར་ལས། གཅེས་བསྟུས་འཆི་མེད་ནོར་
བུའི་སྤྱོད་བ།(211)

ལྔ་པ། གཅེས་བསྟུས་འཆི་མེད་ནོར་སྤྱོད་ལས། མན་ངག་སྐྱོང་གི་ནོར་བུ།(277)

དྲུག་པ། གསོ་བ་རིག་པའི་གཅེས་བསྟུས་པན་བདེའི་སྐྱོང་པོ་དང་འཆི་མེད་ནོར་སྤྱོད་
གི་ཞལ་སྐྱོང་མན་ངག་བདུད་རྩི་རོལ་མཚོ།(339)

བདུན་པ། ལག་ལེན་གཅེས་རིགས་བསྟུས་པ་ལྷན་ཀྱན་བཅུད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལས་ཀྱི་
ཚོ་ག་ཀྱན་གསལ་སྤྱང་མཚོ།(667)

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

༄༅། །ར་མོ་བུ་ཅུ་མཚུ་སྤྱི་བུ་ཁ་རྒྱ་སྤྱ་ཡ། །གང་ལ་བརྟེན་ན་ཉེས་ཀྱན་དུང་འབྱེན་ཞིང་། །
 བདེ་ཆེན་ཀྱན་དའི་ཚལ་རབ་སྦྱེད་མཛད་པའི། །རིན་ཆེན་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་སྤྱིན་ཆེན་
 སོས། །སྤྱིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་ཚར་དུ་བསྐྱེལ་པར་མཛོད། །གང་མཚན་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ག་
 ལུར་རུལ། །རྣ་བའི་བུ་གར་ཆ་ཙམ་སོན་པས་ཀྱང་། །དུག་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ནད་སེལ་སྟོན་གྱི་གྲ།
 དྲང་སྤྱོད་བརྒྱད་པར་བཅས་པས་འགྲོ་འདི་སྤྱང་། །འགྲོ་འདུལ་བྱགས་སྦྱེད་རྒྱབས་ཆེན་དམ་
 བཅའི་ལྷན། །རྣམ་ཡང་མི་འདོར་སྤྱིང་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་སོ། །གངས་ཅན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་
 གཡུ་ཚོག་པ། །ཡབ་སྲས་བརྒྱད་པ་བཅས་པའི་བཀའ་དྲིན་དུན། །ལྷོ་རིགས་བྱེ་བའི་ལྷན་སྤྱད་
 མཛོས་པའི་རྒྱན། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་མཚོད་པའི་འོས་བྱུར་ཅིང་། །ལྷོ་བཞིའི་འདོད་རྒྱ་ཅི་
 དགར་སྟོལ་མཛད་པའི། །ལམས་བྱུ་ལོ་རྒྱན་པ་ཞེས་གྲགས་དེར་འདུད། །དབང་རྒྱད་མན་
 དག་གདམས་ཟབ་ལོར་བུའི་ཕྱིང་། །སྤྱི་བོར་མཛོས་པའི་རྒྱན་དུ་སྟོལ་མཛད་པའི། །བཀའ་
 དྲིན་མཚོར་ས་མེད་བཤེས་མཚོག་དམ་པ་དེས། །སྤྱར་ཡང་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་
 གསོལ། །གནས་མཚོག་ལོ་རྒྱན་རྒྱ་མ་ཐ་ལི་ཡི། །སྤྱལ་པའི་གྲོང་དུ་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མས། །རྗེས་
 བཟུང་དབང་བསྐྱར་རྒྱ་སྤྱི་ནས། །ཉེ་བརྒྱད་བཅུད་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་བྱུང་། །བྱང་
 ལྷན་ལམས་བརྒྱའི་དགོངས་པའི་ལྷ་ལམ་ནས། །སྦྱོང་བུའི་གདུང་སེལ་ལེགས་བཤད་ལྷ་བ་
 གསར། །ཐན་བདའི་འོད་དཀར་འབྱེད་བཞིན་འཆར་བའི་མོད། །གང་ཅན་ཆོ་རིག་ཀྱི་ལུང་
 རྒྱགས་བརྒྱར་བཞད། །འགྲོ་ལམས་མོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤེལ་གཙང་མའི་རོས། །གང་འདུལ་སྤྱོད་
 འཕྱུལ་བཀོད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱས། །རྣམ་མང་ཐན་བདའི་བཅུད་འདོ་ལྷན་ལམས་བ། །ལཉམ་ཉིད་
 དོ་རྗེའི་བཀའ་སྟོལ་བྱུང་དུ་འཕགས། །རྒྱ་ཀིའི་ལལ་གྱི་དྲོད་རྒྱངས་མ་ཡལ་ཞིང་། །དམ་ལན་
 བརྒྱད་པའི་བྱག་བཞེས་མ་ཉམས་པར། །ཤོད་དང་ཤོད་ཆེན་ཆོ་འདོན་ལམས་རྣམས་གྱིས། །
 བདུད་ཅི་སྟོན་མཚོག་སྤྱོད་པའི་རྒྱན་འདི་སྤྱེལ། །དེ་ལྟའི་གདམས་ཟབ་ལག་ལེན་རྒྱ་བོའི་རྒྱན། །
 མོས་ལན་ཡིད་གྱི་རྗེང་བུར་འབྱིལ་བ་ནས། །སྟོན་མཚོག་བདུད་ཅི་བཅུད་རྒྱལ་ཉེར་སྤྱོད་པའི།

མྱིང་སྟོབས་རྒྱ་བ་གསར་པའི་རྒྱབས་སྤེར་གཡོ། །གསེང་བྱ་ཉེན་གསུམ་ལྡན་འདུལ་རྒྱུད་པའི་...
 བད། །གསེང་བྱུང་གཉེན་པོ་མཚོག་དེ་སྐྱབ་ཉིད་ཀྱང་། །གཡའ་དུག་མ་སྤལ་རོ་རྒྱས་ལོག་པར་...
 རྒྱུར། །ཕན་ལས་གནོད་ཆེ་ཉེས་ཀྱན་སྐྱེད་པར་བྱེད། །བྱང་པར་དདུལ་རྒྱུའི་མྱི་འཕེགས་ཚི་ཡི་
 དུག །གཡའ་རྒྱུད་བཅོ་བཏུན་ཐབས་མཚོག་ལག་ལེན་གྱིས། །མ་བདུལ་སྟོག་གི་གཤེད་ལྷུར་...
 དུག་གི་གཙོ། །ཐུལ་བས་སྐྱབ་ནམས་ཀྱན་གྱི་བཅུད་དུ་གྱུབ། །དེ་སྐྱེར་དདུལ་རྒྱུ་གཡའ་རྒྱུད་...
 བཅོ་བཏུན་དང་། །སྐྱེགས་ཁམས་འཕུལ་གྱི་ཐལ་བཟོའི་ལག་ལེན་གནད། །སྐྱབ་མཚོག་རིན་ཆེན་
 ལེགས་པར་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ། །མཚོང་བརྒྱུད་ལས་གྱི་ཆོག་ནམས་གསལ་བྱ། །དེ་ཡང་བདུད་རྩི་
 བཅུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་བས་བཅུད་ལེན་དུ་གྱུབ་པ་ནི་ནད་རིགས་འགོག་བཅོས་བྱེད་པ་དང་།
 རིང་པོར་འཚོ་བའི་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་སྐྱུར་བྱང་པར་དུ་གྱུར་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་བཞུགས་ཤིང་། བྱང་པར་དུ་སྐྱབ་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རིལ་ནག་ཆེན་
 མོ་དང་། དུག་འཛོམས་རིན་ཆེན་ཡང་ཟབ་རིལ་བུ། དབང་རིལ་ཤེལ་དཀར་མཚོད་ཉེན་རྒྱུད་
 གྱི་མང་སྐྱུར་ཆེན་མོ། རན་བསམ་འཕེལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབ་སྐྱུར་ནམས་གྱི་གཞིའམ་རྩ་
 བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཤོད་ལྷགས་གསེང་རིག་འཛིན་པ་ནམས་གྱིས་དདུལ་རྒྱུ་བཅོ་བཏུན་ཆེན་
 མོའི་མཚོང་བརྒྱུད་ལག་ལེན་འདི་ཉིད་དེས་པར་ཤེས་དགོས། འདི་དང་རིན་ཆེན་རིལ་ནག་...
 ཆེན་མོའི་སྐྱུར་རྒྱལ་མཚོང་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ལག་ལེན་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཤེས་ན། སྐྱབ་
 སྐྱུར་གཞན་དག་ཐལ་ཆེར་ཞོལ་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེར། སྐྱབ་པའི་ཁུར་ལེན་པ་
 རམས་ནས་རྒྱལ་འདིའི་གཞུང་ལྷགས་དང་། མཚོང་བརྒྱུད་ལག་ལེན། ཞལ་ཤེས་མན་དག་...
 བཅས་ལ་སྟོ་བ་ཆེན་པོས་བཙོན་ནས་འཇུག་པར་རིགས་སོ། །གཡའ་ཏེ་ལག་ལེན་མཚོང་བརྒྱུད་
 མེད་པ། སྐྱབ་བརྒྱུད་ཞལ་ཤེས་གྱི་མན་དག་མི་ལྡན་པ། ཟིན་གྱིས་ཅམ་ལ་བལྟས་ནས་འོལ་...
 ཚོད་གྱིས་འདིའི་ལས་ཀའི་ཁུར་ལེན་པ་ནི། རྩས་གྱི་རྒྱས་པས་ཐལ་བ་ནག་པོ་ཞིག་དུ་འགྱུར་
 ཤིང་གྱུར། འདྲ་བའི་གཞུགས་བརྟན་ཅམ་ལས། བདུད་རྩི་བཅུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚད་ལྡན་འགྲུབ་

དང་། དེའུ་ཚུའི་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དག་ནི་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྷན་གྱི་མའི་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པ་.....
 བཞིན་ཏུ་ལྷན་ལེན་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མཁས་གྲུབ་ཨོ་རྒྱལ་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་
 གྱི་བརྒྱུད་རྒྱལ་ལྟར་ལག་ལེན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། མཁས་གྲུབ་ཨོ་རྒྱལ་པ་གྲུབ་པ་བརྟེན་ནས་...
 ཁོང་ཨོ་རྒྱལ་རྒྱ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཏུ་ཕེབས། རྗེ་བཙུན་རྩོམ་ལུ་འགྲུབ་མས་དངོས་སུ་.....
 རྗེས་སུ་བཟུང་ནས། དེའུ་ཚུ་གྲུབ་པའི་གདམས་པ་སྟན་བརྒྱུད་རྩོམ་ལུ་ཚེའི་ཚིག་རྒྱུ་ཉེ་བརྒྱུད་
 ཏུ་གནང་། རྒྱལ་དཔོན་བྱུང་ལི་པས་མཛོད་པའི་དེའུ་ཚུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅས་གྲུང་ཞུས་
 བས་དེ་བོད་སྐད་ཏུ་བསྟུར། ལྷན་པར་ཏུ་མཁས་གྲུབ་ཨོ་རྒྱལ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟན་བརྒྱུད་རྩོ་
 རྗེའི་ཚིག་རྒྱུ་གི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཞག་པའི་དེའུ་ཚུ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཟིན་ཟིན་དེའུ་
 འབྲུམ་ཞེས་པ་སོགས་སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་གི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་བཅུ་མས་གནང་། དེས་.....
 རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་རང་བྱུང་རྩོམ་ལུ་ཚེའི་ཚིག་བརྒྱུད་ཏུ་གནང་། རང་བྱུང་རྩོམ་སྟན་བརྒྱུད་...
 རྩོམ་ལུ་ཚེའི་ཚིག་རྒྱུ་གི་གསང་གནད་ནམས་ལ་འགྲེལ་བ་དང་། ལག་ལེན་གྱི་གསལ་ཁ་མཛོད་...
 བས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་འདིའི་ལག་ལེན་གྱི་ལམ་རྒྱལ་གསར་ཏུ་བྱེས། དེས་བྱུར་.....
 མཁས་རྣམས་སྐྱ་མིའམ་མཉམ་ཉིད་རྩོམ་ལུ་ཚེའི་མེས་པོ་རྒྱལ་དཔོན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ལ་.....
 གནང་། དེས་བྱུར་མཁས་མཉམ་ཉིད་རྩོམ་ལུ་གནང་། བྱུར་མཁས་མཉམ་ཉིད་རྩོམ་ལུ་གང་
 ཅན་སྟན་རྗེ་གཤུ་ཚོག་པས་གྲུང་ཞུས་གཞིགས་པ་དང་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་གྲུང་བྱུང་བ་.....
 གྲགས་ལ་གང་ལྟར་ཁོང་ལ་དེའུ་ཚུ་བཙོ་བུ་ཚེན་མོའི་ལག་ལེན་དངོས་གྱི་བཀའ་བབ་སྟེ།
 ལག་ལེན་སྟོང་གི་གསང་མཛོད་བཅུ་མས་ནས་ཚིག་བརྒྱུད་གྱི་ཚུལ་ཏུ་ལག་ལེན་མཛོད། དེ་.....
 ཡང་། རྗེ་རྣམས་སྐྱ་མིས། རྒྱ་ཀའི་གྲུབ་དབྱངས་ཨོ་རྒྱལ་པ། །དཔལ་ལྷན་རང་བྱུང་རྩོམ་ལུ་ །
 རྒྱུ་གི་གདམས་པའི་ལྷན་མ་ནི། །གཞན་གྱིས་ན་བར་མ་རྒྱུང་བ། །བདག་གི་རིགས་ལ་ཐིག་...
 ལེར་བྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟན་བརྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་དེའུ་ཚུ་བཙོ་བུ་
 ཚེན་མོ་དང་། གྲུང་རྒྱུར་རིལ་ནག་ཚེན་མོ་སོགས་བཙོས་གནང་ནས་མཛོད་བརྒྱུད་ལག་ལེན་

དངོས་ཀྱི་ཚོག་ནས་རྒྱན་སྒྲིལ་བར་མཛད། ལུར་མཁར་མཉམ་ཉིད་དོ་རྗེ་ཁོང་ལ། མཐར་ཕྱིན་
 ཀྱི་སྒྲིབ་མ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ན། ལྷན་བརྒྱུད་མཐར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིབ་མ་ཕྲག་དཔོན་བསོད་.....
 བཅས་བཀའ་ཤིས་ལ་ལྷན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཆ་ཚང་གནང་། དེ་ནས་རིམ་པར་འཚོ་བྱེད་
 ལྷན་འཛུགས་ཅན། ཀོང་སྤོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན། འབྲི་གུང་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ། དཀོན་
 མཆོག་འགྲོ་ཕན་དབང་པོ། འབྲམ་རིགས་རྣལ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས། འཚོ་བྱེད་ཀམ་བསྟན་འཕེལ།
 གུན་མཁུན་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། རྗེ་དགེ་བྱུང་འཚོ་བ་གུ་ཏུ་འཕེལ། མཆོག་སྤུལ་ཀམ་རུ།
 འཚོ་བྱེད་ཀམ་ཚེ་དབང་། མཁས་དབང་ཀམ་ཚེ་དཔལ། འཇམ་མགོན་སློ་སྤོས་མཐའ་ཡས།
 འཇུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། ཀེ་སྤྱི་བ་སླ་མ་ཨ་ཚང་། བདག་གི་དགེ་ལྡན་ཤར་ཀའ་ཚོག་པའི་
 ལྷན་པ་རྟ་རྒྱུད་སླ་མ་ཚེ་རིང་ཚོས་འཕེལ། དེས་བདག་ལ་ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཟིན་
 གྲིས་ཀྱི་བྲིད་ལྷང་དང་། རྗེ་མར་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙེ་ཚོས་ཀྱི་སློ་སྤོས་ཀྱིས་དབུ་
 འཛིན། ཀེ་སྤྱི་བ་སླ་མ་ཨ་ཚང་གིས་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ལྷན་པ་གནང་ནས། རྟ་རྒྱུད་ཚེ་རིང་
 ཚོས་འཕེལ་སོགས་རྒྱུད་འཛིན་ལྷན་པ་བརྒྱ་གསུམ་བཅས་ནས་དངུལ་ཚུ་བཙུ་ཆེན་མོ་
 དང་། གྲང་སྦྱར་རིན་ཆེན་རིལ་ནག་ཆེན་མོ་བཙོ་སྤྱོད་སྐབས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྦྱོད་ཆས་ཡོ་
 བྱེད་དང་། དེ་དག་རྒྱིག་བཀོད་བེད་སྦྱོད་བྱེད་སྤྱངས། གཡའ་ཕྱི་དུག་འདོན་ལ་མཁོ་བའི་རྗེས་
 བཅའ་དང་། སྦྱོད་ཆས་རིགས། ལས་ཀའི་དུས་རིམ་སོ་སོར་བེད་སྦྱོད་རི་སྤྱར་བྱེད་དགོས་.....
 པའི་མཚོང་བརྒྱུད་དང་། ལས་ཀའི་གོ་རིམ་དང་དངུལ་རྒྱུ་འབྱུར་རིམ་བཅས་ཤི་ཤི་བཞིན་
 རོ་སྦྱོད་ཞིབ་བྲིད་གནང་བར་མ་ཟད་ལྷན་བརྒྱུད་ཞལ་ཤེས་བཅས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་གནང་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ། བསམ་འགྲུབ་དཔོན་པའི་ལྷན་པ་ཕུན་ཚོགས་བཀའ་ཤིས་ལགས་ནས་ཀྱང་
 ཀོང་སྤུལ་རིན་པོ་ཆའི་དངུལ་བཙོ་རིན་གྲིས་སྤེད་ནས་ཞིབ་བྲིད་ཉམས་ཚུང་རོ་སྦྱོད་གནང་
 བ། སློ་སྤོ་སྤུ་ལྷང་གྱེ་ཤིས་ཐང་ཏུ་ང་ཚོས་དངུལ་ཚུ་བཙུ་ཆེན་མོའི་ལག་ལེན་ཚོག་མར་.....
 བྱེད་སྐབས། སླ་སྤོན་པ་སྤུ་ཞབས་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས་ལགས་ནས་དེ་སྤོན་གོ་མོ་ཏུ་བྱག་

ལེན་གནང་སྐབས་ཀྱི་ལལ་ཤེས་མཚུངས་བྲིད་གནང་བ་བཅས་ཞིབ་པར་ཞུས་ནས་ལག་ལེན་...
རིམ་པར་བགྱིས་པའོ།

གཉིས་པ། ད་ཚེན་རང་གིས་དུལ་ཚུ་བཙུ་བཟུ་ཐེངས་འགའ་ཞིག་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
གནས་དང་། ཇུས། ཀྱང་འཛིན་གྱི་སྐྱེན་པ་སྲུ་དང་གང་ཡོད་པར་སྦྱོས་པ།

ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་སྡེ་བོ་ས་ཁུལ་དུ་དུལ་ཚུ་བཙུ་བཟུ་ཆེན་མོ་ཐེངས་དང་པོ་
བྱས། སྐབས་དེར་རྒྱང་འཛིན་སྐྱེན་པ་སྲུ་སྐྱེན་བསྐྱེན་འཛིན་ཆོས་གྲགས། ཐུབ་བསྐྱེན་ཤུགས།
འཇམ་དབྱེངས་ལྷན་གྲུབ། ཆོ་རྒྱལ། རྩེ་དགོན་ཆེད་ལེབས་སྐྱེན་པ་ཐམ་ཁ་དག་དབང་རྒྱ་
མཚོ་སོགས་ཡོད། བཙུ་བཟུ་མ་ ༡༥ ཡོད།

ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར་སྡེ་དགོན་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་གིས་ཡོན་སྦྱར་མཚན་དེ། མཚུལ་དགོན་...
དུ་དུལ་ཚུ་བཙུ་བཟུ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས། སྐབས་དེར་རྒྱང་འཛིན་སྐྱེན་པ་དབང་རྒྱལ་རྩོ་
རྩེ། རྩོ་གྲོས་སུན་ཆོགས། ལྷ་བ་ཚོ་རིང་། རང་གི་ཚ་བོ་བསོད་ནམས་འཆི་མེད་སོགས་ཡོད།
བཙུ་བཟུ་མ་ ༧༦ ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༥ ལོར་སྡེ་དགོན་པར་ཁང་ཆོས་མཚན་ཆེན་མོ་དང་སྡེ་དགོན་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་གིས་
ཡོན་སྦྱར་མཚན་དེ་རིན་ཆེན་གྲང་སྦྱར་རིལ་ནག་ཆེན་མོ་དང་རྩ་བསམ་འཕེལ། རིན་ཆེན་
མང་སྦྱར་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་བྱས། སྐབས་དེར་རྒྱང་འཛིན་སྐྱེན་པ། རྩོ་གྲོས་སུན་ཆོགས།
བསྐྱེན་པ་དང་རྒྱས། བསོད་ནམས་འཆི་མེད། ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། བཟུ་གིས་རྩོ་རྩེ། ཆོ་རྒྱལ་རྩོ་
རྩེ་སོགས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་རེ་རྒྱུ་མ་ལྷོ་ས་ཁུལ་བོད་སྐྱེན་ཁང་གིས་ཡོན་སྦྱར་མཚན་དེ། དུལ་
ཚུ་བཙུ་བཟུ་ཐེངས་བཞི་པ་བྱས། བཙུ་བཟུ་མ་ ༡༠༢ ཡོད། དེ་སྐབས་རྒྱང་འཛིན་སྐྱེན་པ་...
ལ་ལགས་ཤིང་བཟང་སྐལ་བཞུང་རིན་པོ་ཆེ། ཟླ་ལིང་ཉི་མ། སྐྱེན་པ་འཛིགས་མེད། ཆོ་བཟུ།
རྩོ་སྦྱར་འབྲུམ་གྱི་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན། བོད་ཀྱི་འཇམ་དབྱེངས་ལྷན་འགྲུབ། ཉི་མ། སྦྱེ་.....

ཀྱེ་ལོ་གྲོ་དགའ་སོགས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༣ལོར་ཀན་སུའི་ཀན་སྟོ་གཞུ་བོད་སྐྱེན་ཁང་དུ་གྲང་སྐྱེར་རིལ་ནག་ཆེན་མོ་
དང་། རན་བསམ་འཕེལ་སོགས་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་ཁག་གཅིག་བཙོས་པར། བཙོ་ཐལ་དང་།
ལྷགས་ཁམས་ཐལ་བ་ནི་ས་སྤྱོགས་གཞན་ནས་ཉོས་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ལོར་མཚོ་སྐོན་མཚོ་སྟོ་གཞུ་བོད་སྐྱེན་ཁང་དུ། བཙོ་བཟུ་ཐེངས་ལྔ་པ་……
བཙོས། བཙོ་ཐལ་རྒྱ་མ་༡༠༥ཡོད། དེ་སྐབས་རྒྱ་འཛིན་སྐྱེན་པ། གཙོ་བོ་ལྷ་མ་མཁའ་རྒྱབས་
སོགས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༤༥ལོར་སྐྱེ་རྒྱ་མཛོད་ས་ཁུལ་བོད་སྐྱེན་ཁང་དུ་བཙོ་བཟུ་ཐེངས་བྱུག་པ་བྱས།
བཙོ་ཐལ་རྒྱ་མ་༡༠༨ཡོད། རྒྱ་འཛིན་སྐྱེན་པ་གཙོ་བོ་དགེ་འཕེལ། ཀམ་ཚོགས་གཉིས། བྱི་
དགའ། བསོད་ནམས་གྲགས་པ། བུ་ཡི་རྟིས་སོགས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༤ལོར་ཆབ་མཛོད་ས་གནས་འཛོ་མདའ་རྫོང་བོད་སྐྱེན་ཁང་དང་། ཁྱོ་ཏུ་……
དགོན་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། འཛོ་མདའ་རྫོང་སྐྱེན་ཁང་དུ་བཙོ་བཟུ་ཐེངས་གཅིག་
ཙོས། བཙོ་ཐལ་རྒྱ་མ་༡༥ཡོད། ཆབས་ཅིག་གྲངས་སྐྱེར་རྟ་རི་མ་སོགས་བཙོས། ལོ་དེར་འཛོ་
མདའ་དང་ཆབ་མཛོད་ས་གནས་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་དུ་ལྷགས་ཁམས་ཐལ་བཙོ་དང་། སྤྱི་ལོ་……
༡༩༩༤ལོར་ཚུན་ཆད་བོད་ཡོངས་ལ་བཙོ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་ལ། བཙོ་རྒྱུ་ལྷ་སྐྱིག་ཏུས་……
ཡུན་ལོ་གསུམ་ཅམ་བྱས་ནས་བཙོ་བྱེད་བྱི་ལག་ཆ་དང་། སྐྱེན་བྱི་རྒྱ་ཆ་སོགས་ཆ་རྒྱེན་ཡོངས་
སུ་ཚང་ནས། རིན་ཆེན་དབང་རིལ་ཤེལ་དཀར་མཚོ་དེན་ཚོད་ལྷན་ལེགས་པར་དངོས་སུ་
བཙོས། རྐབས་དེ་དག་དུ་རྒྱ་འཛིན་སྐྱེན་པ། ཁྱོ་ཏུ་སྐྱེལ་སྐྱེ་བྱེ་རྒྱབ་རྒྱ་མཚོ། བལྟན་པ་དར་
རྒྱས། གཡང་དུང་ཉི་མ། དགའ་བའི་རྡོ་རྗེ། རྡོ་རྗེ་དབལ་ལྷན། དགོན་མཚོ་ཆེ་དབང་། ལྷུ་
བལྟན་ཆེ་དབང་། མིག་དམར། བསོད་ནམས། དྲང་རྒྱུང་སོགས་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ལོར་བོད་རྫོང་ས་བོད་ལྷགས་གསེ་རིག་སྐྱོབ་བྱ་ཆེན་མོར་སྐྱོབ་བྱུ་ལེ་དགོ་……

གན་རྣམས་དང་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གཞུང་ལུགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་བརྒྱུད་
 སྲིལ་དམར་བྲིད་བྲེད་ལུབ་ན་སྟམ་པའི་རེ་སློན་ལོ་མང་བྱས་སྟེ་རུས་ལ་བབས་ནས་དུལ་ཚུ་
 བཙོ་བཤུ་ཆེན་མོའི་ལག་ལེན་རྒྱས་པར་བྱས། བཙོ་བཤུ་རྒྱ་མ་༡༠༠ཡོད། ཆབས་ཅིག་རྒྱ་
 བསམ་འཕེལ་སོགས་བཟོས། དེ་སྐབས་རྒྱ་འཛིན་སྟམ་པ་སློབ་སྦྱོང་དགོ་ཆེན་ཉི་མ་ཆེ་རིང་
 སོགས་དགོ་ཆེན་པོ་ཆེར་དང་། གོ་བུ་དང་མའི་འཛིན་གྱི་སློབ་མ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་
 འཛིན་གྱི་པོ་ཆེ་བའི་སློབ་མས་ལས་ཀ་དངོས་ནང་ལུགས་ཉེ་ལག་ལེན་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པར་
 བྱས། ད་རུང་ས་སྐོག་ལག་ནས་ཆེད་ལེབས་ཀྱི་སྟམ་པ་སོགས་ཚོར་བརྟན་སྲུང་གྲགས་པ། ལག་
 ཚུའི་པད་མ་སོགས་ཀྱང་མང་རུ་ཡོད། གོང་གསལ་དུལ་ཚུ་བཙོ་བཤུ་ཆེན་མོ་དང་། རིན་
 ཆེན་རིལ་བུ་ལག་གི་བཟོ་སྦྱོར་ལག་ལེན་དེ་དག་བཤུ་བའི་སྐབས་བཟོ་བྱའི་སྟམ་པ་དེ་ཉིད་ལྷན་
 ལེགས་ཆེད་ལྡན་ཞིག་ཐོན་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་ཆབས་ཅིག །ས་སྐོག་གང་སར་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་
 རྫོང་ལྡན་སྟེ་བོ་གང་མང་ལ་ལག་ལེན་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་བརྒྱུད་སྲིལ་བུལ་པ་དང་། སྲིད་མར་
 ཡང་འདི་ཡི་ལག་ལེན་གནང་མཁན་ཀྱང་གྱིས་རུས་ཉུག་ཏུ་ལུངས་ལྡན་ཆེད་དང་མཐུན་པ་
 ཞིག་བྲེད་ལུབ་པའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ། སྟེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མཐོང་བ་བརྒྱུད་
 པའི་ལག་ལེན་དང་། ལྟན་བརྒྱུད། ཞལ་ཤེས་མན་རག་སོགས་སྤྲ་གསང་མེད་པར་བརྒྱུད་སྦྱོང་
 བྱས་ཡོད། སྐབས་དེ་དག་ཆོང་མར་དུལ་ཚུ་བུལ་སྟོང་། རྩོ་གཏུག། རྩོ་གཞོང་། འདུར་སྐོ་
 རང་འགྲིག །ལྷགས་ཁམས་བསྐྱེད་ཐབ། བསྐྱེད་སྟོང་སོགས་དང་། འདུལ་ཁང་དབུབ་སྟངས་
 སོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བརྒྱུད་སྐྱེད་བཞེས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་གཞིར་
 བྱས། དེའི་ཐོག་རང་གིས་ལོ་མང་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བྱས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལག་ཆ་སོགས་ཡོ་བྱད་དེ་རྣམས་སྦྱོང་མཁོ་གང་ཆེ་དང་། སྦྱོང་ཐབས་གང་བདེར་དམིགས་ཉེ་
 ལེགས་བསྐྱེད་གསར་བཟོ་ཡང་མང་ཅམ་བྱས་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ཐེངས་སོ་སོར་ཡོ་བྱད་ཆ་
 ཆོང་རེར་བཟོས་པ་ལས། དུལ་ཚུ་རུག་འདོན་བྲེད་ཀྱི་སྟོང་དང་། རྗེས་ཀྱི་དགྲ་སྦྱོང་སྟོང་གྱི་